

ROYAUME DE BELGIQUE.

KONINKRIJK BELGIE.

AVIS DU CONSEIL D'ETAT.

ADVIES VAN DE RAAD VAN STATE.

Le CONSEIL D'ETAT, section de législation, deuxième chambre, saisi par le Ministre des Finances, le 7 mars 1995, d'une demande d'avis, dans un délai ne dépassant pas trois jours, sur un avant-projet de loi dépourvu d'intitulé, mais présenté en ces termes dans la lettre du Ministre : "Avant-projet de loi complétant l'avant-projet de loi relative aux marchés secondaires, au statut des entreprises d'investissement et à leur contrôle, aux intermédiaires et aux conseillers en placement", a donné le 9 mars 1995 l'avis suivant:

De RAAD VAN STATE, afdeling wetgeving, tweede kamer, op 7 maart 1995 door de Minister van Financiën verzocht hem, binnen een termijn van ten hoogste drie dagen, van advies te dienen over een voorontwerp van wet zonder opschrift, maar in de brief van de Minister aangekondigd als : "Avant-projet de loi complétant l'avant-projet de loi relative aux marchés secondaires, au statut des entreprises d'investissement et à leur contrôle, aux intermédiaires et aux conseillers en placement", heeft op 9 maart 1995 het volgend advies gegeven :

En dépit de la règle énoncée à l'article 84, alinéa 2, des lois coordonnées sur le Conseil d'Etat, inséré par la loi du 15 octobre 1991, aucune motivation n'est avancée pour justifier le caractère urgent de la demande d'avis.

*

* *

Dans le bref délai qui lui a été imparti, le Conseil d'Etat, section de législation, se réfère à ses avis donnés sur un projet devenu la loi du 4 décembre 1990 relative aux opérations financières et aux marchés financiers (1) ainsi que sur un projet devenu la loi du 22 mars 1993 relative au contrôle et au statut des établissements de crédit (2). En effet, de nombreuses dispositions de chacune de ces deux lois sont reproduites aussi bien dans le texte au sujet duquel l'avis L. 24.188/2 a été donné le 6 mars 1995, que dans le texte faisant l'objet du présent avis.

*

* *

(1) Doc. parl., Chambre, session 1989-1990, n° 1156-1.

(2) Doc. parl. Sénat, session 1992-1993, n° 616-1.

Observation préliminaire.

Invité à préciser si le Conseil des ministres avait eu l'occasion de délibérer de l'avant-projet de loi avant sa transmission au Conseil d'Etat, le fonctionnaire délégué a répondu par la négative.

Sous réserve de l'accomplissement de cette formalité, la section de législation formule les observations suivantes.

Observations générales.

Livre V - Sanctions pénales.

1. L'exposé des motifs est particulièrement laconique puisqu'il ne commente aucune de ces dispositions; un commentaire doit être prévu pour chacune d'elles. Par exemple, il y aurait lieu d'expliquer le caractère juridiquement admissible des articles 152, alinéa 2, et 153 (3).

2. Dans les modifications apportées à l'arrêté royal n° 185 du 9 juillet 1935 relatif à la Commission

(3) Voyez l'avis du Conseil d'Etat n° 21.755/2 du 29 octobre 1992 sur un projet devenu la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit (Doc. parl. Sénat, 616-1 (1992-1993) p. 288 (articles 108 et 109).

bancaire et financière, il y a lieu de tenir compte de la nouvelle numérotation qui y a été introduite par la loi du 22 mars 1993 relative au statut et au contrôle des établissements de crédit.

Examen du texte.

Article 11bis.

Dans le texte français du paragraphe 1er, alinéa 2, 2° :

- 1° il faut remplacer les mots "l'arrêté royal n° 22 du 24 août 1994" par les mots "l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934";
- 2° il faut insérer la conjonction "et" entre le mot "condamnés" et les mots "aux faillis";
- 3° il faut remplacer le mot "confèrent" par le mot "conférant".

Le texte néerlandais des paragraphes 1er et 2 devrait être rédigé en tenant compte des observations faites dans la version néerlandaise du présent avis.

.../...

Article 140.

A l'alinéa 2, 2°, il faut remplacer les mots "l'arrêté royal n° 22 du 24 août 1934" par les mots "l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934".

Article 154.

Dans la phrase liminaire, il faut préciser : "et aux marchés financiers, modifié par les lois du 5 août 1992 et du 22 mars 1993, sont apportées ...".

Article 156.

Les mots "ou toute autre opération portant sur des affaires provenant d'une infraction" ne constituent pas l'énoncé d'une infraction et ne peuvent donc pas être insérés dans la liste des infractions susceptibles d'entraîner une interdiction professionnelle.

L'article doit être revu en y décrivant l'infraction visée dans des termes précis.

Article 157.

Il faut écrire dans la phrase liminaire : "... et financière, inséré par la loi du 22 mars 1993, est complété comme suit :".

.../...

Article 160.

Au 2º, il faut écrire :

"2º à l'article 327, § 5, modifié par la loi du 28 décembre 1992, les mots ...".

Article 161.

Au 1º, on écrira :

"1º à l'article 4, alinéa 2, 3º, les mots ...".

Article 175.

1. Il faut expliquer, dans l'exposé des motifs, en quoi l'article 1er, visé au 1º, n'aurait plus d'objet.

2. A la fin du 2º, il faut écrire : "... III et IV, modifiés par les lois du 28 juillet 1992, 22 mars 1993 et 6 août 1993;".

3. A la fin du 3º et du 4º, on écrira : "... livre IV, modifiées par la loi du 22 mars 1993".

.../...

Article 176.

1. En ce qui concerne le 4°, il convient de se référer à l'avis n^o L. 24.188/2, donné le 6 mars 1995 spécialement à l'observation générale n° 2.

2. Selon le 5°,

"le Roi peut, à partir du jour de la publication de la présente loi au Moniteur belge, fixer la date d'entrée en vigueur des articles 77, 79, § 3, 80, § 2, 90, 91, 92, 95 et 111 en ce qui concerne les arrêtés et règlements visés dans ces articles".

L'habilitation donnée au Roi est tout à fait inusitée et à défaut d'explications dans l'exposé des motifs, incompréhensible.

Observation finale.

Le texte néerlandais de certains articles est susceptible d'amélioration. A titre d'exemple, certaines propositions à ce sujet sont faites dans le présent avis. Par ailleurs, il y a lieu de corriger certaines erreurs matérielles dans le texte néerlandais.

Geen enkele motivering wordt gegeven waarom de adviesaanvraag een spoedbehandeling vergt, in weerwil van het voorschrift gegeven in artikel 84, tweede lid, van de gecoördineerde wetten op de Raad van State, ingevoegd bij de wet van 15 oktober 1991.

*

* *

Binnen de korte termijn die de Raad van State, afdeling wetgeving, is toegemeten, verwijst hij naar de adviezen die hij gegeven heeft over een ontwerp dat de wet van 4 december 1990 op de financiële transacties en de financiële markten is geworden (4), alsook over een ontwerp dat de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen is geworden (5). Talrijke bepalingen uit elk van die beide wetten worden namelijk zowel overgenomen in de tekst waarover op 6 maart 1995 advies L. 24.188/2 is gegeven, als in de tekst waaromtrent het onderhavige advies wordt uitgebracht.

*

* *

(4) Gedr. St., Kamer, zitting 1989-1990, nr. 1156-1.

(5) Gedr. Sr., Senaat, zitting 1992-1993, nr. 616-1.

Voorafgaande opmerking.

Toen de gemachtigde ambtenaar gevraagd is mede te delen of de Ministerraad de gelegenheid heeft gehad om overleg te plegen over het voorontwerp van wet alvorens het naar de Raad van State werd gezonden, heeft hij ontkennend geantwoord.

Onder voorbehoud dat aan dat vormvereiste wordt voldaan, maakt de afdeling wetgeving de hierna volgende opmerkingen.

Algemene opmerkingen.

Boek V - Strafrechtelijke sancties.

1. De memorie van toelichting is buitengewoon kort en bondig, aangezien geen enkele van die bepalingen erin van commentaar wordt voorzien; elk van die bepalingen behoort te worden becommentarieerd. Zo bijvoorbeeld zou uitgelegd moeten worden hoe de artikelen 152, tweede lid, en 153 juridisch aanvaardbaar zijn (6).

(6) Zie advies van de Raad van State nr. 21.775/2 van 29 oktober 1992 over een ontwerp dat de wet van 22 maart 1993 is geworden op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen (Gedr. St., Senaat, 616-1 (1992-1993) blz. 288 (artikelen 108 en 109).

2. Wat de wijzigingen betreft aangebracht in koninklijk besluit nr. 185 van 9 juli 1935 op de Commissie voor het bank- en financiewezen, dient te worden gelet op de nieuwe nummering, ingevoerd bij de wet van 22 maart 1993 op het statuut van en het toezicht op de kredietinstellingen.

Onderzoek van de tekst.

Artikel 11bis.

In de Franse tekst van paragraaf 1, tweede lid, 2°, moeten de volgende wijzigingen worden aangebracht :

- 1° de woorden "l'arrêté royal n° 22 du 24 août 1994" moeten worden vervangen door de woorden "l'arrêté royal n° 22 du 24 octobre 1934";
- 2° tussen het woord "condamnés" en de woorden "aux faillis" moet het voegwoord "et" worden ingevoegd;
- 3° het woord "confèrent" moet worden vervangen door het woord "conférant".

In de Nederlandse tekst van paragraaf 1, tweede lid, 2°, schrijve men "... het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934 ..." alsook "... een dergelijk verbod ...". In onderdeel 3° van diezelfde bepaling schrijve men "... directiecomité, wat het uitvoeren van ... deze taak betreft".

.../...

In paragraaf 2, eerste en tweede lid, vervange men het woord "enkel" door het woord "alleen". Aan het eind van paragraaf 2, eerste lid, schrijve men "... indien zij aan een soortgelijk beroepsgeheim gebonden zijn als datgene dat bij dit artikel wordt ingevoerd".

Artikel 140.

In het tweede lid, 2°, vervange men de woorden "het koninklijk besluit nr. 22 van 24 augustus 1934" door de woorden "het koninklijk besluit nr. 22 van 24 oktober 1934".

Artikel 154.

In de inleidende zin schrijve men : "... en de financiële markten, gewijzigd bij de wetten van 5 augustus 1992 en 22 maart 1993, worden de volgende wijzigingen aangebracht :".

Artikel 156.

De woorden "of andere verrichtingen met betrekking tot zaken die uit een misdrijf voortkomen" vormen niet de formulering van een strafbaar feit en kunnen dus niet worden toegevoegd aan de lijst van strafbare feiten die een verbod opleveren om een bepaald beroep uit te oefenen.

.../...

Het artikel moet worden herzien, waarbij het bedoelde strafbare feit nauwkeurig wordt omschreven.

Artikel 157.

In de inleidende zin schrijve men : "... en Financiewezen, ingevoegd bij de wet van 22 maart 1993, wordt aangevuld als volgt :".

Artikel 160.

In onderdeel 2° schrijve men :

"2° in artikel 327, § 5, gewijzigd bij de wet van 28 december 1992, worden de woorden ...".

Artikel 161.

In onderdeel 1° schrijve men :

"1° in artikel 4, tweede lid, 3°, worden de woorden ...".

Artikel 175.

1. In de memorie van toelichting moet worden uiteengezet waarom artikel 1, waarvan sprake is in 1°, doelloos is geworden.

.../...

2. Aan het eind van onderdeel 2° schrijve men :
"... boek II, titels I, II, III en IV, gewijzigd bij de wetten van 28 juli 1992, 22 maart 1993 en 6 augustus 1993;".

3. Aan het eind van de onderdelen 3° en 4° schrijve men : "... vormen, gewijzigd bij de wet van 22 maart 1993".

Artikel 176.

1. Met betrekking tot onderdeel 4° wordt verwezen naar advies nr. L. 24.188/2, verstrekt op 6 maart 1995, inzonderheid naar de algemene opmerking nr. 2.

2. Onderdeel 5° bepaalt :

"... kan de Koning, vanaf de dag waarop deze wet in het Belgisch Staatsblad wordt bekendgemaakt, de datum van inwerkingtreding bepalen van de artikelen 77, 79, § 3, 80, § 2, 90, 91, 92, 95 en 111 wat de in deze artikelen bedoelde besluiten en reglementen betreft".

De aan de Koning verleende machtiging is zeer ongewoon, en bovendien is ze onbegrijpelijk bij ontstentenis van enige nadere uitleg in de memorie van toelichting.

.../...

Slotopmerking.

De Nederlandse tekst van sommige artikelen is voor verbetering vatbaar. Bij wijze van voorbeeld worden in dit advies hieromtrent een aantal voorstellen gedaan. Bovendien moeten in de Nederlandse tekst een aantal verschrijvingen worden rechtgezet. Zo vervange men in het ontworpen artikel 11bis, § 1, eerste lid, de woorden "directiecomite" en vertrouw-welijke" respectievelijk door de woorden "directiecomité" en "vertrouwelijke". In paragraaf 2, tweede lid, van hetzelfde artikel schrijve men "inlichtingen" in plaats van "inlijchtingen". In het ontworpen artikel 176, 4º, en in het ondertekeningsformulier schrijve men respectievelijk "Koning", "instelling" en "Van Koningswege" in plaats van "Konink", "isntelling" en "Van Koninkswege".

La chambre était composée de :

De kamer was samengesteld uit :

Messieurs J.-J. STRYCKMANS,
de Heren

président de chambre,
kamervoorzitter,

Y. BOUCQUEY,
Y. KREINS,

conseillers d'Etat,
staatsraden,

Madame J. GIELISSEN,
Mevrouw

greffier,
griffier.

La concordance entre la version française et la version néerlandaise a été vérifiée sous le contrôle de M. J.-J. STRYCKMANS.

De overeenstemming tussen de Franse en de Nederlandse tekst werd nagezien onder toezicht van de H. J.-J. STRYCKMANS.

Le rapport a été présenté par M. J. REGNIER, premier auditeur. La note du Bureau de coordination a été rédigée et exposée par M. R. HENSENNE, référendaire adjoint.

Het verslag werd uitgebracht door de H. J. REGNIER, eerste auditeur. De nota van het Coördinatiebureau werd opgesteld en toegelicht door de H. R. HENSENNE, adjunct-referendaris.

LE GREFFIER - DE GRIFFIER,

LE PRESIDENT - DE VOORZITTER,

J. GIELISSEN.

J.-J. STRYCKMANS.